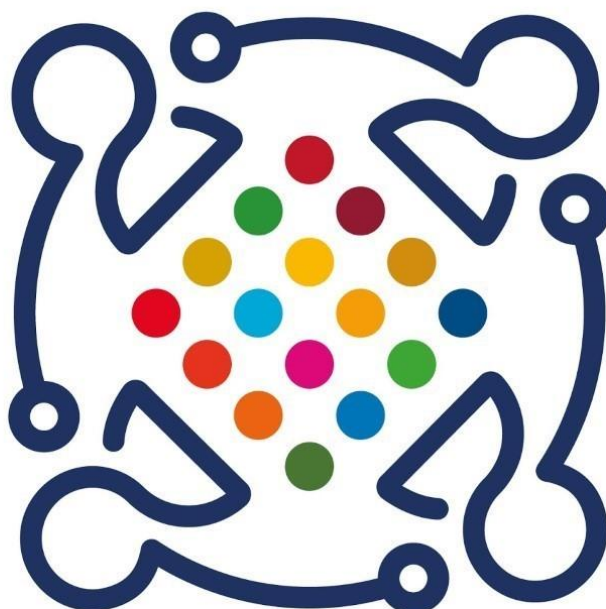

BÆREKRAFTSNETTVERKET

Mandat

3.06.22

Innledning

Dette dokumentet inneholder bakgrunn, mandat og organisering av det norske kommunenettverket for bærekraftig samfunnsomstilling, heretter kalt «Bærekraftsnettverket».

Bakgrunn

I 2015 vedtok FNs generalforsamling 2030-agendaen for bærekraftig utvikling. Agendaen har 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene, og skal vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt.

Regjeringen har gjennom «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023» bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal danne grunnlaget for bærekraftig samfunnsutvikling i Norge. For å nå bærekraftsmålene forventer regjeringen at offentlig innsats og virkemiddelbruk samordnes gjennom planlegging, at plansystemet blir et mer effektivt styringsverktøy for å nå bærekraftsmålene, og at mobilisering av ulike aktører vektlegges. Regjeringen understreker at kommuner og fylkeskommuner er viktige aktører for å realisere FNs bærekraftsmål, fordi de er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Oppfølgingen av målene krever felles innsats på alle forvaltningsnivå i offentlig sektor, privat sektor og academia, i tillegg til engasjement hos innbyggerne på ulike nivå og måter.

Målet for Bærekraftsnettverket er å få fart på bærekraftig samfunnsomstilling og bidra til å oppnå FN sine bærekraftsmål innen 2030.

Med utgangspunkt i målet for nettverket og nasjonale føringer gikk en rekke kommuner og fylker gått sammen for å sikre forankring og fremdrift i bærekraftsarbeidet. Sammen har de utarbeidet Stavangererklæringen, som sier at kommunene vil samarbeide med FN for å:

- å gi alle kunnskap om status på bærekraftsmålene i sitt lokalsamfunn
- å utvikle planer for samfunnsutvikling som viser hvordan vi skal nå bærekraftsmålene
- å mobilisere og støtte innbyggere, næringsliv, organisasjoner og academia som bidrar til bærekraftig utvikling
- å måle og evaluere effekten av innsatsen

Mandat

Bærekraftsnettverket skal være en lærings- og samarbeidsarena for norske kommuner og fylkeskommuner i arbeidet med å få fart på bærekraftig samfunnsomstilling og bidra til å oppnå FN sine bærekraftsmål innen 2030.

Kommunene i nettverket skal utvikle en strategisk og systematisk tilnærming til faktorer og prosesser som bygger organisatorisk kapasitet, og styrker de politiske og økonomiske forutsetningene for bærekraftsarbeidet gjennom følgende prosesser hentet fra rammeverket for bærekraftig samfunnsomstilling:

1. Utvikling av metoder for kartlegging, indikatorsett og system for måling og evaluering av det lokale og regionale bærekraftsarbeidet
2. Innarbeidelse av lokale data om bærekraft i plan- og styringssystemene
3. Bærekraftige offentlige anskaffelser
4. Bærekraftig organisasjons- og ledelsesutvikling som fremmer samarbeid på tvers av samfunnssektorer og forvaltningsnivå
5. Innbyggerinvolvering og mobilisering
6. Bærekraftig verdiskaping

Kjerneaktivitet

Nettverket har to typer kjerneaktivitet:

1. Erfarings- og kunnskapsdeling
2. Kunnskapsutvikling og prosjektsamarbeid

Nettverket skal være preget av utviklingsaktivitet med felles prosjekter og arbeidsgrupper. Ulike temaområder skal prioriteres for utviklingsarbeid. Samtidig skal nettverket legge til rette for utstrakt deling av erfaring og kunnskap som opparbeides. Nettverket skal ha et sterkt fokus på prosjektsamarbeid både mellom nettverkets medlemmer, og med andre relevante aktører.

Nettverket bruker standardiserte måleverktøy for å sammenligne og planlegge bærekraftig utvikling både lokalt og nasjonalt. Gjennom samarbeid med nasjonale partnere, FN og andre internasjonale aktører vil Bærekraftsnettverket bidra til en videreutvikling av etablerte standarder slik at disse svarer bedre til kommunenes behov.

Organisering

Det skal inngås en samarbeidsavtale mellom kommunene og fylkeskommunene i Bærekraftsnettverket. Forholdet mellom partene reguleres i avtalen.

Nettverket ledes av en styringsgruppe bestående av opptil 9 valgte medlemmer og KS. Styringsgruppens medlemmer velges av og blant medlemmene i nettverket, og konstituerer seg selv. Det skal gjennomføres fire til fem styremøter hvert år. Nettverket finansieres gjennom en årlig medlemskontingent.

Styringsgruppens rolle er å sette retning for arbeidsgrupper og prosjekter, gi innspill/oppspill til nasjonale myndigheter og KS, samt komme med felles uttalelser på vegne av nettverket.

Styringsgruppens medlemmer velges for en periode på ett eller to år. Styringsgruppen rulleres årlig i henhold til fastsatt rutine.

Nettverkskoordinator har blant annet ansvar for å:

- Sikre god dialog og tett oppfølging av alle nettverksmedlemmene
- Sørge for god informasjonsflyt og kommunikasjon internt og eksternt
- Forberede nettverkssamlinger
- Fasilitere medlemsmøter
- Forberede og koordinere gjennomføringen av Bærekraftsfredag
- Forberede saker (og protokollføring) for styringsgruppen
- Holde oversikt over og støtte arbeidet i arbeidsgrupper
- Ha god dialog med KS og andre samarbeidspartnere for nettverket

Medlemmene i Bærekraftsnettverket har en sentral rolle i drift og utvikling av nettverket. Det er avgjørende at flere medlemmer:

- bidrar aktivt til kunnskapsutvikling og –deling.
- bidrar med faglige råd og innspill til planlegging av nettverksmøter- og arrangementer.
- tar ansvar for å etablere og lede arbeid i temabaserte arbeids- og prosjektutviklingsgrupper. Nettverkskoordinator kan bidra til rekruttering til gruppene og formidling av resultater, men gruppene er medlemsdrevet.
- Enkelte medlemmer kan utgjøre en ressursgruppe som faglig støtte til nettverkskoordinator. Ressursgruppen skal ikke brukes til administrative oppgaver. Ved behov kan medlemmer bli frikjøpt til å delta i ressursgruppen.

Alle medlemmer i Bærekraftsnettverket forventes som minimum å:

- slutte seg til nettverkets mandat gjennom politisk vedtak.
- utpeke minst en kontaktperson for nettverket.
- betale en årlig kontingent.
- delta på nettverkssamlinger og andre arrangementer i nettverkets regi. Det forventes at alle medlemmer stiller med minst 1 representant på minst en fysisk nettverkssamling årlig.

Arbeidsgruppene har ansvar for å planlegge aktiviteter, prosjekter og oppfølging av sine respektive tema/prosjekter. Arbeidsgruppen blir selv enig i tidsplan, møtefrekvens og nødvendig tidsbruk for å fullføre oppgaven.

Kommunikasjon

Ekstern kommunikasjon på vegne av Bærekraftsnettverket skal i hovedsak utføres av nettverkskoordinator, styringsgruppeleder og medlemmer av styringsgruppen. Andre nettverksmedlemmer kan uttale seg på vegne av nettverket etter avtale med disse. Innhold i kommunikasjonen skal være i tråd med nettverkets mandat, felles planer og aktiviteter.

Aktiviteter

Nettverket skal ha som mål å arrangere:

- 2 fysiske nettverkssamlinger i året. De fysiske samlingene skal være en arena for prosjektsamarbeid.
- Digitale medlemsmøter ca. 1 gang per måned
- Digitale bærekraftsfredager, åpne for alle interesserte ca. 1 gang per måned
- Felles initiativ i forbindelse med andre nasjonale møteplasser, som f.eks. Arendalsuka

Regionalt samarbeid

Bærekraftsnettverket har ikke regionale bærekraftsnettverk som et fokus-, eller utviklingsområde, men Fylkeskommuner som er medlemmer i nettverket kan ha egne regionale bærekraftsnettverk og samarbeidsstrukturer. Regionene har en særstilling for samarbeid med det nasjonale nettverket.

Tilknytning til andre aktører og internasjonale koblinger

Nettverket tilstreber tett kobling til og samarbeid med andre relevante nettverk og aktører, både nasjonale og internasjonale, f.eks. i forbindelse med arrangementer og prosjektutvikling.